

 Gdańskie Wodociągi	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY	OBSZAR ZASTOSOWANIA
	GdW/IO/BHP 12 Wydanie nr: 13 Data wydania: 11/2025	GdW PODWYKONAWCY

PRACE REALIZOWANE PRZEZ WYKONAWCÓW ZEWNĘTRZNYCH (SPOZA STRUKTURY GdW SP. Z O.O.)

<u>OPRACOWAŁ:</u> STANOWISKO: Inspektor ds. BHP i P.Poż. podpis	<u>ZATWIERDZIŁ:</u> Prezes Zarządu GdW podpis
--	--

I. Wstęp

Zakres i tryb stosowania oraz odpowiedzialność

1. Instrukcja dotyczy Wykonawców wykonujących prace zlecone i świadczących usługi w budynkach, obiektach i na terenach eksploatowanych przez GdW Sp. z o.o.

2. Obowiązkiem Wykonawcy realizującego zadania na terenie GdW Sp. z o.o. jest przestrzeganie prawnych przepisów bhp, przeciwpożarowych i ochrony środowiska. Niniejsza Instrukcja wyznacza dodatkowe unormowania i zasady szczególne, z którymi muszą się zapoznać wszyscy Wykonawcy oraz ich podwykonawcy i zobowiązać się do ich przestrzegania w czasie prowadzenia robót.
3. Wykonawca ma zapewnić wykonywanie prac w sposób, który nie przeszkadza i nie utrudnia toku produkcyjnego w GdW Sp. z o.o. oraz nie stwarza zagrożenia na terenie wykonywanych prac. W przypadku, gdy nie da się uniknąć takiej sytuacji, Wykonawca ma obowiązek zawiadomić o tym fakcie GdW Sp. z o.o. przed przystąpieniem do wykonywania prac.
4. Wykonawca ma obowiązek oświadczyć, że wszyscy jego pracownicy posiadają aktualne szkolenia w dziedzinie bhp i rozumieją zagrożenia związane z wykonywaną przez nich pracą na terenie GdW Sp. z o.o. oraz zostali zapoznani z oceną ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz wymaganymi instrukcjami.
5. Wykonawcy są w pełni odpowiedzialni za swoich pracowników. Są oni również odpowiedzialni za pracowników swoich podwykonawców, którzy muszą wykazywać się zrozumieniem przepisów i zasad oraz postępowaniem zgodnie z niniejszą Instrukcją.
6. Wykonawca i jego podwykonawcy w przypadku zatrudnienia osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz osób prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą zobowiązani są zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy i wykonywania zamówionych zadań. W razie prowadzenia prac w miejscu, do którego mają dostęp osoby nie biorące udziału w procesie pracy lub procesie realizacji umowy, Wykonawca i jego podwykonawcy są obowiązani zastosować środki niezbędne do zapewnienia ochrony życia i zdrowia tym osobom. W szczególności Wykonawca i jego podwykonawcy ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w toku realizacji zadania.
7. Wykonawca ma dopilnować, żeby wszystkie prace a w szczególności prace niebezpieczne były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przepisami wewnętrznymi GdW Sp. z o.o. Wszystkie niebezpieczne praktyki prowadzenia pracy są zabronione.

Definicje.

- *Wykonawca* - kontrahent/ wykonawca robót, dostawca towarów i/lub usług, jego pracownicy i pracownicy zatrudnionego przez niego podwykonawcy, działający na terenie eksploatacji GdW Sp. z o.o.
- *Inwestor* – Gdańskie Wodociągi Sp. z o.o., rozumiany jako eksploatacja obiektu i podmiot wprowadzający wykonawców na teren prac / GIWK jako podmiot wprowadzający wykonawców na teren eksploatowany przez GdW Sp. z o.o.
- *Kierujący pracami* – osoba odpowiedzialna po stronie wykonawcy, sprawująca nadzór nad pracą oraz sprawami bhp, kierująca działaniami wszystkich pracowników wykonawcy i wyznaczona jako osoba kontaktowa ze służbami GdW Sp. z o.o.
- *Inspektor nadzoru/ Koordynator* – osoba pełniąca funkcję Koordynatora BHP w rozumieniu art. 208 K.p., wyznaczona przez GdW Sp. z o.o. w porozumieniu z wykonawcą, odpowiedzialna za współpracę oraz nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu. Osobę koordynatora wyznacza się spośród inspektorów nadzoru budowlanego, gdy roboty będą wymagać nadzoru inwestorskiego w zakresie różnych specjalności ogólnobudowlanych lub inna osoba wyznaczona, dla koordynacji prac, czy świadczonych usług między wykonawcą i inwestorem. Wyznaczenie Koordynatora nie zwalnia wykonawców z obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy zatrudnionym przez nich pracowników.
- *Nadzór BHP* – służby BHP z ramienia GdW Sp. z o.o. pełniące funkcje kontrolne i prewencyjne.
- *Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia* – zwany „Planem „BiOZ”, dokument sporządzony przez Kierownika budowy, lub z jego upoważnienia przez inną osobę lub podmiot gospodarczy, gdy wykonywane roboty budowlane mają trwać dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie zatrudnionych będzie co najmniej 20 pracowników lub pracochłonność wykonywanych robót przekraczać będzie 500 osobodni oraz wykonywana będzie przynajmniej jedna z wymienionych rodzajów prac:
 - których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości;
 - przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi;
 - stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym;

- prowadzonych w pobliżu linii wysokiego napięcia lub czynnych linii komunikacyjnych;
- stwarzających ryzyko utonięcia pracowników;
- prowadzonych w studniach, pod ziemią i w tunelach;
- wykonywanych przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych;
- wykonywanych w kesonach, z atmosferą wytwarzaną ze sprężonego powietrza;
- wymagających użycia materiałów wybuchowych;
- prowadzonych przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych.

Decyzję o konieczności sporządzenia Planu BiOZ przez wykonawcę podejmuje Inspektor nadzoru/Koordynator.

- *Instrukcja bezpiecznego wykonywania robót (IBWR)* – instrukcja sporządzana przez wykonawcę, każdorazowo dla prac szczególnie niebezpiecznych lub o szczególnych zagrożeniach wykonywanych na terenie lub obiekcie GdW Sp. z o.o., podlegająca zaopiniowaniu przez Służbę BHP GdW Sp. z o.o. Obowiązek sporządzenia planu BiOZ nie zwalnia wykonawcy od opracowania IBWR.
- *Zagrożenia i ryzyko zawodowe oraz aspekty środowiskowe* – sytuacje opisane m.in. w „Specyfikacji istotnych warunków zamówienia” SIWZ, występujące lub mogące wystąpić na obszarze prowadzonych robót i w sąsiedztwie budynków lub terenu, ich następstwa mogą negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo pracowników oraz środowisko, lub zakłócić normalny proces pracy.

II. Wymagania ogólne – przed rozpoczęciem prac

1. Inwestor ma obowiązek zawiadomienia właściwego **Państwowego Inspektora Pracy** na 7 dni przed rozpoczęciem budowy lub rozbiórki, na której przewiduje się wykonywanie robót budowlanych trwających dłużej niż 30 dni roboczych i zatrudnienie, co najmniej 20 osób albo, na której planowany zakres robót przekracza 500 osobodni.
Podstawa prawna: obowiązujące rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.
2. Przed rozpoczęciem robót Wykonawca winien poznać wyznaczonego przez GdW Sp. z o.o. Inspektora/Koordynatora, który w razie potrzeby kontaktować będzie Wykonawcę z odpowiednimi służbami GdW Sp. z o.o.
3. Inspektor/Koordynator zobowiązany jest do nadzorowania wykonywanych prac - zarówno pod względem merytorycznym jak i pod względem przestrzegania przepisów bhp i ppoż. oraz ochrony środowiska.

4. Przed rozpoczęciem prac budowlanych wiążących się ze szczególnymi zagrożeniami Wykonawca sporządza Instrukcję Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR), która przekazywana jest do zaopiniowania służbie BHP i przekazywana do inspektora nadzoru/koordynatora nadzorującego pracę oraz kierownika właściwego działu. W razie potrzeby na polecenie Inspektora nadzoru/koordynatora sporządzany jest również plan BIOZ.
5. W przypadku wykonywania przez Wykonawców pozostałych prac wiążących się ze szczególnymi zagrożeniami wykonywanych na obiektach GdW Sp. z o.o. sporządza on Instrukcję Bezpiecznej Pracy, której wzór stanowi załącznik GdW/IO/BHP 12/ZK02.
6. Inspektor/Koordinator działa na podstawie uzyskanych (obowiązkowo od każdego Wykonawcy) uprawnień, co do wydawania poleceń wszystkim zatrudnionym w danym miejscu pracownikom - co czyni go odpowiedzialnym za wykroczenia z art. 283 § 1 k.p. Wzór stosowanego Zobowiązania stanowi Załącznik GdW/IO/BHP 12/ZK01 do niniejszej instrukcji.
7. Inspektor/Koordinator wraz z Kierownikiem komórki organizacyjnej, na której terenie wykonywana jest praca, poinformuje Wykonawcę o zagrożeniach występujących na przekazanym do pracy obiekcie/terenie, wewnętrznych aktach prawnych, procedurach i instrukcjach oraz zasadach i przepisach BHP i ppoż obowiązujących podczas wykonywania prac.
8. Potwierdzeniem obowiązku wymienionego w punkcie 7 jest zapis na formularzu GdW/PO09/ZK03 będącego załącznikiem do procedury PO09 – Komunikacja.
9. Wykonawca przekaze pracownikom własnym i podwykonawcy, informację o występującym ryzyku zawodowym związanym z rozpoznanym zagrożeniem oraz określi zasady prawidłowego postępowania i stosowania środków zapobiegawczych i ochronnych, na wypadek wystąpienia awarii/zdarzeń nagłych, czy sytuacji potencjalnie wypadkowych.
10. Wykonawca otrzyma określone zalecenia z zakresu ochrony środowiska^{1*} uwzględniające możliwość wystąpienia ewentualnej awarii środowiskowej (w oparciu o aspekty środowiskowe zidentyfikowane w sytuacjach awaryjnych oraz niebezpiecznych) związanej z realizowaną usługą, sposobem przeciwdziałania i postępowania w przypadku jej wystąpienia (w odniesieniu

¹ **Uwaga:** Wykonawcy wybierani za pomocą postępowania przetargowego otrzymują określone zalecenia z zakresu ochrony środowiska w „Specyfikacji istotnych warunków zamówienia” SIWZ.

Natomiast wykonawcy, którzy nie są wybierani na podstawie postępowania przetargowego, o ww. zaleceniach informowani są przez kierownika obiektu lub terenu, na którym będą realizowane prace, przed rozpoczęciem robót, usług (potwierdzeniem przekazania informacji ww temacie jest podpisanie zobowiązania GdW/IO/BHP 12/ZK01 przez wykonawcę).

do obowiązujących w GdW Sp. z o.o. instrukcji) oraz sposobem postępowania z wytwarzanymi odpadami, które winien przestrzegać.

11. Na obiektach, na których wykonywane są prace mające bezpośredni kontakt z wodą, Wykonawca otrzymuje od kierownika obiektu lub terenu niezbędne informacje w zakresie specyficznych wymagań związanych z bezpieczeństwem wody.
12. Wykonawca przed rozpoczęciem prac związanych z procesem ujmowania, produkcji i dystrybucji wody, jest zobowiązany do przekazania kierownikowi obiektu lub terenu będącego w obszarze obowiązywania systemu zarządzania bezpieczeństwem wody, kopii aktualnych badań sanitarno-epidemiologicznych swoich pracowników oraz zatrudnianych przez siebie podwykonawców. Ponadto wykonawca dokona instruktażu swoich pracowników i zatrudnianych przez siebie podwykonawców, na bazie przekazanych przez kierownika obiektu lub terenu zaleceń dot. dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej, dystrybucyjnej.
13. Pracownicy Wykonawcy oraz podwykonawcy, w celu identyfikacji, podczas prowadzenia prac na terenie eksploatacji GdW Sp. z o.o., mają obowiązek stosowania jednolitych kamizelek odblaskowych (np. pomarańczowych, zielonych) umożliwiających identyfikację Wykonawcy, lub odzieży roboczej oznakowanej nazwą i/lub logiem Wykonawcy.
14. Maszyny i narzędzia Wykonawcy powinny być oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację.
15. Wykonawca obowiązany jest przedstawić, na żądanie służb BHP/inspektora nadzoru/koordynatora GdW Sp. z o.o., certyfikaty na przyrządy pomiarowe i/lub narzędzia, których używał będzie na terenie GdW Sp. z o.o., jeśli posiadanie takich certyfikatów jest wymagane.
16. Pracownicy Wykonawcy powinni poruszać się wyłącznie po obszarze, na którym wykonują zlecone prace (nie dotyczy pomieszczeń socjalnych, jeżeli tak postanowiono w **protokole** wprowadzania na budowę).
17. Niedozwolone jest przebywanie pracowników Wykonawcy na terenach eksploatacyjnych, w magazynach i biurach, jeżeli nie wykonują tam pracy objętej zleceniem.
18. Pracownicy Wykonawcy wykonują prace na terenie GdW Sp. z o.o. w godzinach i dniach tygodnia uzgodnionych wcześniej z koordynatorem wyznaczonym przez Inwestora.
19. Inwestor zastrzega sobie prawo do przeprowadzania kontroli wszystkich pojazdów Wykonawcy wjeżdżających i wyjeżdżających z terenu GdW Sp. z o.o.
20. Po wykonaniu pracy i uzgodnieniu z przedstawicielem obiektu czasu zakończenia prac danego dnia, pojazdy Wykonawcy powinny niezwłocznie opuścić teren GdW Sp. z o.o.

21. Parkowanie pojazdów Wykonawcy możliwe jest tylko w miejscach do tego wyznaczonych.
22. Obowiązkiem Wykonawcy jest traktowanie wszelkich informacji uzyskanych w związku z pracą na terenie GdW Sp. z o.o. jako poufnych.
23. Bez pisemnej zgody GdW Sp. z o.o., Wykonawca nie może udzielać środkom masowego przekazu jakichkolwiek informacji dotyczących GdW Sp. z o.o.
24. Wykonawcy robót i usług mogą fotografować obiekty i instalacje oraz wykorzystywać dokumentację eksploatacyjną i techniczną Oczyszczalni Ścieków Gdańsk „Wschód”, po podpisaniu przez osobę uprawnioną do reprezentowania Wykonawcy „Zobowiązania” stanowiącego załącznik do umowy/zlecenia i tylko w zakresie określonym w umowie/ zleceniu.

III. Wymagania szczegółowe

1. Bezpieczeństwo pracy

- 1.1. Wykonawca odpowiedzialny jest za przestrzeganie aktualnie obowiązujących przepisów bhp, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.
- 1.2. Przed każdorazowym rozpoczęciem prac Wykonawca powinien potwierdzić wyznaczonemu przez GdW Sp. z o.o. Inspektorowi/Koordinatorowi, że istnieją warunki, aby prace mogły być wykonane/kontynuowane w bezpieczny sposób. Potwierdzenie może odbyć się w formie ustnej, brak uwag Wykonawcy dotyczących bezpieczeństwa pracy traktowany jest jako potwierdzenie jej rozpoczęcia.
- 1.3. W przypadku wystąpienia zmiany warunków pracy na gorsze, tzn., gdy wystąpiło zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników, wykonawca ma obowiązek natychmiast przerwać prace, zabezpieczyć rejon robót i poinformować Inspektora/Koordinatora, który powiadamia o tym, m.in. kierownika właściwej komórki organizacyjnej i służbę BHP i P. poż.

2. Prace szczególnie niebezpieczne

- 2.1. W przypadku wykonywania na terenie GdW Sp. z o.o. prac szczególnie niebezpiecznych takich jak: prace na wysokości, energetyczne, spawalnicze, oraz w strefach oznakowanych jako miejsca zagrożone pożarem czy wybuchem, pracownicy Wykonawcy powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje, przeszkolenie oraz właściwe środki ochrony osobistej.
- 2.2. Prace szczególnie niebezpieczne powinny być określone w IBWR, a sposoby przeciwdziałania zagrożeniom opisane i wyegzekwowane przed rozpoczęciem prac.

3. Ochrona przeciwpożarowa

- 3.1. Prace powodujące zagrożenie pożarowe Wykonawca, musi wykonywać zgodnie z IBWR lub Instrukcją Bezpiecznej Pracy, a w szczególnych przypadkach np. robót energetycznych

w rozdzielniach SN uzyskać od Inspektora/Koordynatora GdW Sp. z o.o. „**Zezwolenie na prace pożarowo - niebezpieczne**”.

- 3.2. Palenie tytoniu na terenie GdW Sp. z o.o. jest kategorycznie zabronione, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych.
- 3.3. Niespełnienie powyższych wymagań będzie traktowane jako działanie na szkodę GdW Sp. z o.o., ze wszelkimi tego konsekwencjami zastrzeżonymi w umowie.

4. Awarie/ Wypadki

- 4.1. Wykonawca zobowiązany jest podjąć skuteczne środki ochronne lub zaradcze w sytuacji, gdy wydarzy się w trakcie realizowania przedmiotu umowy awaria czy inne zdarzenie nagłe, mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo pracowników, środowisko naturalne oraz mienie, własne i GdW Sp. z o.o.
- 4.2. W przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej/wypadku, bez względu na ich rozmiar, każdy pracownik, który to dostrzegł ma obowiązek niezwłocznie o tym powiadomić przełożonego.
- 4.3. W przypadku wezwania w miejsce robót odpowiednich zewnętrznych służb ratunkowych w celu udzielenia pomocy pracownikom, czy ratowania mienia, Kierownik budowy powiadamia niezwłocznie Inspektora /Koordynatora oraz służby BHP i P. poż. GdW Sp. z o.o.
- 4.4. Każdy pracownik ma obowiązek złożenia informacji przełożonemu, jeżeli dostrzegł u siebie lub innego pracownika znamiona niedyspozycji, która mogłaby być spowodowana urazem, którego doznał w procesie pracy.
- 4.5. Wykonawca zobowiązany jest niezwłocznie zgłosić Inspektorowi /Koordynatorowi lub służbie BHP i P. poż. Inwestora każdy zaistniały wypadek przy pracy, jak także każdy przypadek wystąpienia sytuacji potencjalnie wypadkowej.

5. Ogólne wymagania ochrony środowiska:

- 5.1. Wykonawca odpowiedzialny jest za przestrzeganie na terenie GdW Sp. z o.o. prawnych przepisów obowiązujących aktualnie w zakresie ochrony środowiska oraz wewnętrznych instrukcji stosowanych w GdW Sp. z o.o. Obowiązkiem Wykonawcy, w przypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznej lub awarii środowiskowej jest przerwać pracę, zabezpieczyć rejon robót, zgodnie z określonymi przez GdW Sp. z o.o. zasadami oraz powiadomić o tym Inspektora/Koordynatora lub Kierownika odpowiedzialnego za obszar, gdzie wykonywane są roboty.
- 5.2. Materiały niezbędne do wykonania usługi, Wykonawca może magazynować na terenie GdW Sp. z o.o., tylko w miejscach określonych protokołem wprowadzenia na budowę, lub miejscach wyznaczonych przez Inspektora/Koordynatora.

- 5.3. Zabrania się samowolnego składowania bezpośrednio na ziemi powstających w wyniku świadczenia usług odpadów, które mogłyby powodować skażenie gruntu, wody lub powietrza.
- 5.4. Zabrania się magazynowania na terenie GdW Sp. z o.o. odpadów powstałych w wyniku świadczenia usług. Odpady te winny być na bieżąco wywożone przez Wykonawcę chyba, że sposób postępowania z odpadami został odpowiednio określony przez GdW Sp. z o.o. (patrz paragraf II pkt. 10 niniejszej instrukcji).
- 5.5. Na terenie GdW Sp. z o.o. wykonawcy **nie wolno**:
- wwozić na teren GdW Sp. z o.o. jakichkolwiek odpadów
 - myć pojazdów i sprzętu
 - przechowywać zapasów paliwa i tankować pojazdów
 - spalać odpadów
 - wylewać jakichkolwiek substancji do kanalizacji lub gruntu
 - negatywnie oddziaływać na środowisko, stosując maszyny, czy narzędzia pracy emitujące do atmosfery ponadnormatywny poziom hałasu

6. Uwagi końcowe

- 6.1. Przestrzeganie ogólnie obowiązujących przepisów prawnych oraz wewnętrznych wymagań GdW Sp. z o.o. w zakresie bhp i ochrony środowiska w trakcie realizacji prac przez wykonawcę i jego podwykonawców, powinny być monitorowane przez Kierownika komórki organizacyjnej na terenie której wykonywane są roboty realizowane przez wykonawców zewnętrznych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości obowiązkiem Kierownik komórki org. jest powiadomienie Inspektora/Koordynatora robot oraz odpowiednie służby GdW Sp. z o.o.
- 6.2. Kierownicy komórek organizacyjnych na terenie, których wykonywane będą zlecone roboty realizowane przez wykonawców zewnętrznych, powinni zapoznać swoich pracowników z treścią niniejszej Instrukcji w formie instruktażu stanowiskowego.
- 6.3. Instruktaż powinien zapoznać pracowników z tym, jakie wymogi prawne i organizacyjne wyznacza GdW Sp. z o.o. w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska wobec Wykonawcy zewnętrznego, aby w przypadku zauważenia odstępstw mogli prawidłowo przeciw temu zareagować.
- 6.4. Przestrzeganie ogólnie obowiązujących przepisów prawnych oraz wewnętrznych wymagań GdW Sp. z o.o. w zakresie bhp i ochrony środowiska w trakcie realizacji prac przez wykonawcę i jego podwykonawców, może być sprawdzane przez kontrolerów lub audytorów wewnętrznych GdW Sp. z o.o.

- 6.5. W przypadku stwierdzenia przez służby GdW Sp. z o.o. nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawnych, zaleceń w zakresie ochrony środowiska lub wymagań niniejszej instrukcji przez pracowników Wykonawcy lub jego podwykonawców, GdW Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo do zakazania wejścia na swój teren, lub usunięcia z niego osób winnych tych wykroczeń. Wykonawca jest zobowiązany wówczas do zastąpienia tych osób innymi pracownikami.
- 6.6. Nieprzestrzeganie wymagań niniejszej Instrukcji może doprowadzić do zerwania umowy o wykonanie danego zadania z winy Wykonawcy.

7. Wykaz załączników

- 7.1. GdW/IO/BHP12/ZK01 – Zobowiązanie wykonawcy
- 7.2. GdW/IO/BHP 12/ZK02 – Wzór instrukcji bezpiecznej pracy dla wykonawców